

## Bezpieczna obsługa zwierząt

Hodowla zwierząt inwentarskich wiąże się z dużym ryzykiem wypadku. W czasie karmienia, dojenja i zabiegów higienicznych często dochodzi do uderzeń, przygwieceń i pogryzień przez zwierzęta, a nawet stratowania ludzi. Podczas obsługi zwierząt odnotowywane są również upadki osób na zanieczyszczonych karmą lub odchodami korytarzach, a także uderzenia i przygwiecenia przez urządzenia służące do przygotowywania karmy oraz upadające przedmioty.

Świadomość zagrożeń i znajomość zachowań zwierząt, zaspokojenie ich potrzeb bytowych, przyjazne nastawienie obsługującego, powtarzalność czynności podczas codziennej obsługi ograniczają ryzyko niebezpiecznych zdarzeń, które kończą się dotkliwymi urazami, stresem i stratą czasu.

Należy pamiętać, że odpowiednie traktowanie zwierząt inwentarskich jest uregulowane prawnie. Powinno również być podyktowane względami etycznymi i praktycznymi. Zwierzęta poddane w mniejszym stopniu czynnikom stresogennym są zdrowsze i bardziej wydajne, a ich obsługa łatwiejsza i bezpieczniejsza.

### Kto powinien pracować ze zwierzętami?

Obsługą zwierząt powinny zajmować się osoby:

- dorosłe;
- zdrowe;
- sprawne fizycznie;
- zrównoważone;
- znane zwierzętom, przyjaźnie do nich nastawione.

### Jak zachowywać się podczas pracy ze zwierzętami?

Zwierzęta są spokojniejsze, jeżeli opiekują się nimi znane im i przyjaźnie nastawione osoby. Przestraszone lub zaskoczone zwierzę może ugryźć, kopnąć, przewrócić, przygwieść, stratować. Rozdrażnione zwierzę może zaatakować.

### Dlatego:

- bądź zdecydowany, ale spokojny i ostrożny;
- uprzedzaj zwierzęta głosem, że się zbliżasz;
- nie wchodź między zwierzęta bez ostrzeżenia;
- jeśli wchodzisz między zwierzęta, oswajaj je dotykiem;
- nie podchodź bez ostrzeżenia do zwierząt od tyłu;
- nie pracuj ze zwierzętami po wypiciu alkoholu;
- nie pozwalaj na bezmyślne drażnienie zwierząt i znęcanie się nad nimi;
- zachowaj szczególną ostrożność podczas pracy ze zwierzętami silnymi i karmiącymimatkami, z ogierami, koźmi młodymi i koźmi po dłuższym okresie beczynności;
- pozbywaj się zwierząt narowistych lub wyjątkowo złośliwych;
- do wyprowadzania buhaja używaj drążka zakładanego do kółka nosowego;
- jeżeli zwierzę jest bardzo silne lub rozdrażnione, skorzystaj z pomocy drugiej osoby;
- pamiętaj o założeniu na stałe na głowę buhaja mocnego, skórzanego kantara;
- do wyprowadzania zwierząt na pastwisko używaj gładkich (pozbawionych węzłów) mocnych linek, powrozów lub łańcuchów; nie okręcaj ich wokół dłoni, aby nie pokaleczyć siebie i zwierzęcia, nie używaj łańcuchów naprawianych prowizorycznie, np. związanych drutem;
- podczas zabiegów weterynaryjnych i pielęgnacyjnych (korekcja racic, kopyt, rogów)

- w razie potrzeby korzystaj z pomocy drugiej osoby;
- do transportu zwierząt używaj przystosowanych do tego celu przyczep (o mocnych wiązaniach i odpowiednio wysokich burtach), a do wyprowadzania zwierząt – dostatecznie szerokich, wyposażonych w boczne bariery pochylni.

### ***Rolniku, pamiętaj !***

Świadomość zagrożeń, jakie mogą wystąpić przy obsłudze zwierząt, ogranicza ryzyko powstania wypadku lub wystąpienia choroby odzwierzęcej.

Opracowanie - Roksana Bernaś *Specjalista w Samodzielnym Referacie Prewencji, Rehabilitacji i Orzecznictwa Lekarskiego OR KRUS w Opolu*